

Příloha B1 – Ukázka záznamu z pozorování studenta na adaptační praxi v MŠ

Autor: studentka Učitelství pro MŠ

Hospitační záznam

datum: 1. 9. 2021

mateřská škola: MŠ M

vyučující: PD

věková skupina: 2–6 let

počet dětí: 9

cíl činnosti: pozorování činností dětí i paní učitelek, pozorování adaptace dětí na MŠ

čas	záznam – průběh činností učitelky, dětí, postřehy, dotazy, poznámky
6:30	- postupný příchod dětí do MŠ, seznamování se mnou jako s novou paní učitelkou - volná hra dětí (traktory, molitanové kostky, kuchyňka, magnetická stavebnice, plastová stavebnice) - přichodí děti jsou zatím děti, které již do MŠ dříve chodily – měly by tedy již být adaptované - „původní“ děti moc hezky reagují na nové děti, ihned se chtějí seznamovat, zapojují je alespoň zezáátku jejich pobytu do hry (pak si někdy odcházejí hrát samy)
7:15	- příchod prvního nového chlapečka (2 roky, 11 měsíců) (chlapeček F) - chlapeček a jeho rodiče využili nabídky přijít se do MŠ podívat již v srpnu, chlapeček ve třídě již jedno dopoledne strávil - při odchodu maminky nepláče, je však neklidný, trochu úzkostný, po jejím odchodu se bez problémů zapojuje do třídy mezi děti - paní učitelka domlouvá s maminkou podrobnosti, beru ho do třídy ukázat hračky, děti se s ním seznamují - hraje si s autíčkem, činnosti příliš nestřídá, spíše pozoruje okolí - často chce být u mě a držet za ruku - chlapeček by dnes měl jít domů v 11 hodin (před obědem)
7:25	- příchod nové holčičky (3 roky, 7 měsíců) (dívka T) - holčička se v MŠ podívat byla již dříve, s maminkou - paní učitelka navrhuje postupnou adaptaci, pokud to je možné - v tomto případě to možné je – maminka je doma na mateřské dovolené - bylo domluveno, že holčička bude první tři dny chodit po obědě

	- změna – holčička prý chce v MŠ spát, takže už hned první den bude ve školce až do odpoledne, i když by se mohla adaptovat postupně - do třídy jde sama, nepláče, je zamlklá, vážná až zamračená, pozoruje prostředí - ihned se s ní seznamuje další holčička, která si s ní chce hrát, hrají si tedy společně
7:40	- příchod nové holčičky (4 roky, 2 měsíce) (dívka A) - hysterický pláč již na chodbě před dveřmi MŠ, nechce vstoupit ani do šatny, drží se tatínka - nakonec spolupráce paní učitelky a tatínka – předají si holčičku, tatínek odchází - dívka jde do třídy k dětem, zde se pomalu rozkouvává, přestává plakat - přemluvíme ji, aby si sundala bundu a obula bačkůrky - poté si jde hrát s ostatními dětmi - holčička by dnes měla odcházet domů po obědě
7:54	- úklid – děti byly upozorněny několik minut předem, poté na pokyn paní učitelky začínají uklízet - kdo má uklizeno, sedne si na koberec a čeká na ostatní děti
8:03	- paní učitelka s dětmi opakuje jejich jména (pouze jméno) - představím se i já jako nová paní učitelka - poté se všichni postavíme, chytíme se za ruce, uděláme vláček - prohlídka MŠ - nejdřív jsme v herně – seznámení s pravidly, co v této místnosti děláme - dále pak šatna, ložnice, umývárna (podobně – pravidla, pokud jsou, co se zde dělá)
8:14	- hygiena - odchod na svačinu (děti nejedí ve třídě, ale v jídelně)
8:17	- svačina - jídelna je společná se školou – dva malé stolečky a zbytek „normální“ velikost – předškoláci sedí u těch velkých - děti mají své místo, ale nemají ho nijak označené - předškoláci si mažou chléb samy, ostatní děti mají již připraveno - po svačině odnést nádobí, utřít stůl, čekat na ostatní, až dojedí

8:45	- odchod zpět do třídy MŠ - umýt ruce, sednout na koberec - společné učení písničky To je školka (doprovod: akordeon) - paní učitelka nejdříve písničku zazpívá, následuje rozhovor o ději - poté se postupně učí první sloku - připojí se všechny děti, i ti nejmenší a noví - ne všichni zpívají, ale všichni sedí, pozorují a poslouchají - všechny děti jsou v pohodě, nikdo nepláče ani se mu nestýská
9:02	- pro první den velmi krátká řízená činnost - děti si mohou jít hrát
9:33	- hygiena (WC, ruce), odchod do šatny - děti si nepřevlékají tepláčky (až při příchodu, pokud jsou špinavé) - berou si gumáčky, které nechávají v MŠ pro případ potřeby - děti jsou zmatené, na některé věci si musí připomenout a znovu zvyknout i „staré“ děti - je třeba je usměrnit, připomenout, co se jak dělá - chlapci F je potřeba s oblékáním hodně pomoci
9:45	- příchod na zahradu MŠ - prolézačky, písek, námětové hry (chytají zloděje, ...) - nové děti se seznamují s pravidly, která platí na zahradě - všechny děti jsou v pohodě, nikdo nepláče ani se mu nestýská
11:15	- úklid, odchod nazpět do MŠ - děti se převlékají, hygiena (WC, ruce), připravit pyžamo na židli - odchází chlapec F – celý den zvládl v pohodě, neplakal, zapojoval se, je však nemluvný (to ale může být tím, že nepochází z plně české rodiny, nemluví, ale rozumí)
11:20	- oběd - holčička 2 nechce jíst druhé jídlo, válí se po stole - ostatní děti v klidu jedí, vcelku samostatné
12:03	- odchod zpět do třídy MŠ - děti, které jdou po obědě, odcházejí, ostatní děti se převlékají na spinkání - holčička T pláče, spát ve školce nechce (i když to učitelka mamince navrhovala)

	- pomáhám ji s převlékáním, jdu ji uložit do postýlky, pak plakat přestává a odpočívá - paní učitelka čte pohádku, poté dětem ještě pouští pohádku na CD v rádiu - všechny děti odpočívají
14:00	- děti vstávají - oblékají se, svačina - holčička T se těší domů
od 14:30	- postupný odchod dětí z MŠ domů
15:00	- holčička T odchází domů – už se na maminku velmi těšila

Hospitační záznam

datum: 2. 9. 2021

mateřská škola: MŠ M

vyučující: PD

věková skupina: 2–6 let

počet dětí: 9

cíl činnosti: pozorování činností dětí i paní učitelek, pozorování adaptace dětí na MŠ

4

čas	záznam – průběh činností učitelky, dětí, postřehy, dotazy, poznámky
6:30	- příchod prvního dítěte - paní učitelka ji zaujala didaktickou hrou Děti (rovnání dvou dětí, holčičky a chlapečka, do dvojic podle stejného vzoru/barvy jejich trička – holčička se ke hře pak vracela a chtěla ji hrát znovu - hra Magnetická abeceda – z písmenek holčička a chlapeček tvoří svá jména – dopomoc s předlohou jména - děti si do MŠ mohou nosit vlastní hračky – hrají si pak dlouho jen s nimi, dohadují se o ně
7:15	- příchod chlapečka F - nemohu ho odtrhnout od maminky, nakonec ho přemluvíme na zamávání z okna - společně zamáváme mamince, poté je chlapeček v pohodě, chvíli se drží u mě, ale poté si odchází sám hrát - hraje si samostatně (ani s nikým, ani paralelní hra)
7:23	- příchod holčičky T

	- maminka je na ní v šatně nepříjemná a přísná - při umisťování kolíčku (děti si kolíčkem označují, kdy odcházejí – po obědě nebo po spinkání) by si přála jít po obědě, musí si ale dát kolíček na odchod po spinkání - rozhovor s paní učitelkou – maminka paní učitelku žádá, aby nenutila holčičku spát, ale aby jen odpočívala, protože by z toho mohla mít trauma (přitom by stačilo vzít holčičku alespoň z počátku domů, když je to možné) - nepláče, nemá problém se od maminky odloučit, nepotřebuje ani přítomnost paní učitelky - po příchodu do třídy se rozkoukává, po chvíli se zapojuje ke hře s dětmi (sama si hrát zatím úplně moc nechce)
7:38	- příchod holčičky A - holčička přichází s bratrem a tatínkem - přináší si s sebou dvě knížky k Albi tužce a dva plyšáky, jeden z nich má cca 1 metr - pláče už přede dveřmi, nechce do školky, odmítá se přezout i převléci - nakonec jí tatínek zouvá boty - tatínek předává holčičku paní učitelce, odchází - bratr se několikrát vrátí za holčičkou, mluví na ni, rozloučení dělá zbytečně těžší - po odchodu tatínka a bratra je holčička do pěti minut klidná, zapojuje se do hry s ostatními dětmi
8:00	- úklid hraček, kdo má hotovo, sedne si na koberec a čeká na ostatní - seznamovací hra Mráčci – děti běhají po třídě, jsou mráčky, na zazvonění trianglu si všichni dřepnou, paní učitelka vysloví jméno jednoho z nich, ten si stoupne – reakce na signál, opakování jmen kamarádů
8:13	- hygiena (WC, ruce), odchod na svačinu - všechny děti jsou v pohodě, nepláčou, nestýská se jim - svačinu jim trvá sníst hodně dlouho (zejména pak dětem, které pak do MŠ chodily)
8:47	- po příchodu zpět do třídy MŠ umýt ruce, pusy, sednout na koberec - hra Přiletěla vrána – děti mají za úkol najít v herně něco, co by mohla vidět vrána, pokud by přiletěla do MŠ a sedla si na okno – seznamování s prostory herny – vybrat nějaký předmět z herny, říci jeho název, vytleskat

	na slabiky, určit první písmeno – obecně to dětem příliš nejde, ale nevadí, zkouší, snaží se, paní učitelka se snaží pomoci - opakování písničky Naše školka s doprovodem na akordeon, přidání druhé sloky - zpěv dalších známých písniček (Travička zelená, Skákal pes, Běží liška, ...) - paní učitelka má připravené dvojice obrázků své značky - jednu z nich si dítě nechá, druhou mám za úkol schovat ve třídě - děti čekají v šatně, po zavolání přicházejí do herny a hledají svou značku - snažila jsem se odhadnout obtížnost podle konkrétního dítěte, ne vždy se mi to však povedlo
9:17	- volná hra dětí
9:29	- příprava k odchodu na zahradu - hygiena (WC, ruce), obléct se, gumáčky - odchod na zahradu MŠ
9:38	- pobyt venku - námětové hry (na rodinu – holčička T společně se dvěma dalšími), kluci se vzájemně houpou, hra na písku - s paní učitelkou musíme řešit občasné spory mezi dětmi, především jeden chlapec neustále někoho pošťuchuje, chodí žalovat na ostatní děti, děti na něj také žalují - nikomu se nestýská, nikdo nepláče
11:10	- odchod zpět do MŠ - chlapeček F odchází domů, stejně jako včera - MŠ opouští s úsměvem, nepláče
11:23	- oběd - holčička A je paní učitelkou opravena na správné držení lžice a požádána, aby si nepodpírala hlavu rukou - poté se zasekne a odmítá jíst - nechce držet lžici správně, protože ji z toho bolí ručička – za chvíli zjišťujeme, že holčička je doma stále krmena - holčička T pláče, chtěla by jít domů po obědě, nechce ve školce spinkat
12:03	- odchod z jídelny do MŠ

	- holčička A odchází s tatínkem – opět si chce odnést všechny věci domů (bačkůrky, věci na převlečení, ...) - holčičku T se paní učitelce podařilo utišit, převléká se, odchází do postýlky se svým plyšákem - paní učitelka ji přesouvá postýlku tak, aby viděla na nás do herny (paní učitelky přečtou dětem pohádku a poté odchází pracovat do herny) - všechny děti zvládají polední spánek bez problémů, jen holčičce T je třeba občas připomenout pravidla platící v ložnici (neměla by mluvit, aby nebudila ostatní děti, měla by ležet v klidu v postýlce a odpočívat)
14:00	- děti vstávají, oblékají se, odcházejí do jídelny na svačinu
15:15	- holčička T odchází domů

Hospitační záznam

datum: 3. 9. 2021

mateřská škola: MŠ M

vyučující: PD

věková skupina: 2–6 let

počet dětí: 9

cíl činnosti: pozorování činností dětí i paní učitelek, pozorování adaptace dětí na MŠ

čas	záznam – průběh činností učitelky, dětí, postřehy, dotazy, poznámky
6:30	- příchod holčičky A - dnes přichází s maminkou a starším bratrem - pláče a křičí už před dveřmi MŠ, dovnitř nechce, křičí, že chce odejít domů s maminkou - paní učitelka dřepí v šatně a pomáhá mamince s holčičkou - maminka v jednom okamžiku utíká ze šatny, holčička by chtěla běžet za ní, paní učitelka ji drží v náručí - bratr opět zůstává v šatně déle, mluví na holčičku, holčička jen víc pláče - později se dozvídám, že je na holčičku A fixovaný a její adaptace v MŠ je pro něho pravděpodobně také velmi náročná - do 3 minut je holčička v klidu, přezuje se, jde si hrát
6:45	- postupný příchod dalších dětí

7:24	- „staré“ děti vždy nadšeně zdraví ty nové, začínají si s nimi hrát, většinou pak ale jejich hry končí tak, že si „staré“ děti hrají společně a nové děti samotné - paní učitelka nabízí Logico Picolo, to děti zaujalo a bavilo, zapojuje se i holčička A - děti (zejména ty „staré“) si nosí své hračky, dělají s nimi hlouposti, neustále je nosí ze šatny a do šatny
7:31	- příchod holčičky T - holčička je zamlklá, zamračená, maminka opět přísná - holčička se zdráhá jít do třídy, maminka ji postrkuje, nakonec do třídy jít musí - po odchodu maminky holčička stojí ve třídě, po nějaké době ji paní učitelka nabízí nějaké činnosti, holčička si nakonec vybírá kreslení, sedí u něj s paní učitelkou
8:03	- příchod chlapečka F - dnes přichází s maminkou i s tatínkem, který je doma jen o víkendu, chlapeček se od nich nechce odloučit - dlouho s ním sedí v šatně a přemlouvají ho, dokonce dnes pláče, nechtějí využít nabídky paní učitelky, aby se s ním rozloučili, dali ji ho a odešli - nakonec ho přemluví, aby jim šel ukázat nějakou hračku, pro kterou chlapeček jde a přinese ji ke dveřím tak, aby na ni rodiče viděli - ujist'ují ho, že v šatně zůstanou a neodejdou - hraje si, paní učitelka mu po chvíli přináší k traktoru ještě vlek, společně do něj nakládají dřevěné kostky - když je chlapeček zaujatý hrou, rodiče odcházejí - po chvíli si toho všimne a v šatně je hledá, je neklidný - paní učitelka ho po chvíli uklidní a chlapeček si odchází hrát
8:16	- úklid, ranní rozcvička - hra Kdo se schoval pod deku – děti běhají, na signál si lehnou a schovávají oči, pak paní učitelka jednoho z nich zakryje dekou a ostatní hádají, které z dětí je pod dekou - zapojují se všechny děti, i tři nové - relaxace – sedí ve vláčku za sebou, jeden druhému

8:47	- odchod zpět do třídy MŠ - děti sedí volně na koberci - zopakování písničky Naše školka z předchozích dnů, zopakování básničky po prázdninách z minulého týdne - krátký rozhovor o tom, proč máme v MŠ značky - paní učitelka v ruce drží kartičky s obrázky značek, popisuje je, dítě má uhádnout svou značku, když ji uhádne, dítě dostane svou kartičku - Značková pohádka – Jak šel krtek na procházku – do pohádky zapojeny značky dětí, když se čte o značce dítěte, konkrétní dítě má zvednout ruku - po dočtení pohádky se od skupiny odpojují dvě nové děti a jdou si v tichosti hrát – paní učitelka je nechává - zopakování děje pohádky - seznamovací hra – děti sedí v kruhu, posílají si míček, oslovují se jménem a vyměňují si místa - poté chvíli volná hra
9:34	- odchod na zahradu MŠ - s oblékáním dětí přijde pomoci paní školnice (je jich malinko a nových je minimum, ale pomoc se hodila) - na zahradě si děti hrají, nové děti jsou v pohodě - holčička T často opakuje, že jde dnes po obědě, ač nejde - děti si hrají na písku, na prolézačkách
11:12	- příchod zpět do MŠ - převléct se, umýt, čekat v šatně na ostatní - chlapeček F opět odchází domů před obědem – dnes naposledy - holčička T začíná plakat, nechce spinkat ve školce, chtěla by jít domů - do jídelny odchází uplakaná, pláče ještě chvíli nad polévkou, ale brzy přestává - nechce pak dělat nic sama, po dojedení by chtěla na klín k paní učitelce, je však požádána, aby si sedla ještě ke stolu a počkala tam s tím, že na sebe s paní učitelkou uvidí a budou na sebe mávat
12:00	- odchod do třídy MŠ - děti se převlékají do pyžama, včetně holčičky T, je již v klidu, odchází si lehnout, paní učitelka to s ní nejspíše dobře umí - děti odpočívají

14:00	- odpolední spánek proběhne v klidu, holčička T nespinká, ale v klidu odpočívá - děti vstávají, oblékají se, odpolední svačina - po svačině volná hra dětí - postupně odcházejí domů
15:05	- holčička T odchází domů s maminkou

Hospitační záznam

datum: 6. 9. 2021

mateřská škola: MŠ M

vyučující: PD

věková skupina: 2–6 let

počet dětí: 12

cíl činnosti: pozorování činností dětí i paní učitelek, pozorování adaptace dětí na MŠ

čas	záznam – průběh činností učitelky, dětí, postřehy, dotazy, poznámky
6:30	- děti začínají postupně přicházet do školky - volná hra – stavebnice (polystyrenová, dřevěná, molitanová, Lego), vlastní hračky donesené z domova - příchod holčičky A – opět pláče, ale o něco méně a kratší dobu
7:15	- příchod holčičky K (3 roky, 2 měsíce) – byla se zde již podívat na část dne, dnes jde jinak ale úplně poprvé - v MŠ má starší sestru, do třídy jde sama, nemá problém s odloučením - jde rovnou na celý den (postupná adaptace není možná – maminka musí do práce, oporou ji však může být starší sestra)
7:25	- chlapec F – nechce se mu odloučit se od maminky, maminka ho nechce předat paní učitelce a odejít - paní učitelka chlapce zabaví, maminka slíbí, že se bude ze šatny koukat, jak si chlapec hraje, a když si ji chlapec chvíli nevšímá, odchází
7:55	- úklid, kdo má hotovo, posadí se na koberec a čeká na ostatní
7:59	- cvičení - děti se mají postavit ke skřini – dvě řady, mladší dopředu, starší dozadu

10

	- na tlesknutí běží na druhou stranu třídy nejdříve mladší děti, poté starší - obměna způsobu pohybu: skákat sounož, po jedné noze, lézt po čtyřech – uzpůsobeno věku dětem - postupně všichni pochopí, kdo kdy startuje, ze začátku trochu zmatek - poté si děti mají udělat místo a cvičí podle básničky Malý brouček - paní učitelka čte básničku z papíru - několikrát zopakovat, naposled paní učitelka nechává děti, aby si pohyb i část textu vybavily samy - poté si děti mají lehnout na záda, zavřít očka, paní učitelka otevře okno dokořán a děti mají poslouchat, co všechno venku uslyší (relaxace) - poměrně dlouhá relaxace, ale všichni vydrží (kromě dvou nejmladších a jednoho nejstaršího), krásně se zklidní - paní učitelka šeptem počítá do 10, poté koho pohladí, ten se jde umýt, na záchod
8:14	- svačina - odchod do MŠ, hygiena (záchod, umýt ruce a pusy)
8:51	- kruh s novou uvítací básničkou, myslím, že děti měly vloni stejnou, mnoho z nich ji již umí, ač se ji letos ještě neučili, 2× zopakují - Krteček – třídní maskot, třída Krtečků, ŠVP – Rok s Krtkem a jeho kamarády - poslat Krtečka po kruhu, představit se mu – nezná ještě všechna jména („Ahoj Krtečku, já jsem Viky.“) - „starý“ 4. letý chlapec nechce sedět v kruhu, straní se, nechce mluvit - paní učitelka se ptá dětí, kdo je kamarád a proč (protože si se mnou hraje, ten, kdo mě má rád, nesmí se bouchat, křičet, musím na něj být hodný, ...) - paní učitelka pak shrne jejich odpovědi, kdo je kamarád a proč - chlapec F si odchází hrát - básnička Kamarád, kamarád – 1× společně, pak paní učitelka vynechává slova, děti doplňují - chlapec je volán do kruhu, aby se také zapojil, nechce - dechová cvičení – nácvik nádechu nosem, výdech na různé zvuky (vítr, mašinka, kravička, ...) - pohádka Krték se představuje - můžou si lehnout - holčička K je neklidná, chtěla by si jít hrát, paní učitelka ale chce, aby seděla v kruhu - nejstarší chlapec ruší, napomíná děti místo paní učitelky

	- na konci pohádky do textu zapojená básnička Kamarád, kamarád - otázky k pohádce - holčička A vstává, už nechce poslouchat, chce si hrát, ale paní učitelka ji nakonec naláká, aby zůstala v kruhu - hra s Krtečkem (málo nás, málo nás, pojď, (jméno), mezi nás – postupně volá děti do jednoho dlouhého hada
9:31	- hygiena, odchod na vycházku - všechny děti jsou v pohodě, nikdo nepláče
11:19	- příchod do MŠ, převlékání, umytí rukou, odchod na oběd - nové děti příliš nechtějí jíst - holčička A již drží správně lžici – stačilo v pátek požádat rodiče, aby na správném držení zapracovali i doma a po víkendu holčička již umí sama
12:01	- odchod zpět do MŠ, příprava na spinkání - chlapec F odchází domů - holčička A nechce spinkat, pláče, nakonec ji ale utišíme, lehne si do postýlky, přitulí svou myšku a v klidu odpočívá - holčička K nepláče, ale je neklidná, neustále vstává, nahlas povídá
14:00	- děti vstávají, oblékání, odchod na svačinu
14:35	- odchod holčičky A – znovu si chce vše odnést domů (bačkůrky, věci na převlečení, ...)
15:30	- odchod holčičky K – maminku zajímá, jak první den proběhl, informuje se

Hospitační záznam

datum: 7. 9. 2021

mateřská škola: MŠ M

vyučující: PD

věková skupina: 2–6 let

počet dětí: 11

cíl činnosti: pozorování činností dětí i paní učitelek, pozorování adaptace dětí na MŠ

čas	záznam – průběh činností učitelky, dětí, postřehy, dotazy, poznámky
6:30	- postupný příchod dětí do MŠ

7:20	- volná hra – stavebnice, auta, kuchyňka - didaktická hra – přiřazování dětí do dvojic (kluk a holka) podle stejných vzorů triček - příchod holčičky A – dnes již nepláče, ale úplně radostně do MŠ také nejde
7:25	- příchod chlapečka F - jeho příchod je každý den stejný – nechce se mu od maminky, ale nepláče, paní učitelka ho vždy nějak zabaví a maminka nepozorovaně odchází
7:55	- příchod holčičky K - holčička jde v klidu, s úsměvem, cítí se jistěji možná díky sestře
8:13	- cvičení, přeběhnutí přes žíněnku, na tlesknutí - běh pozpátku, popředu, žabky, lézt po čtyřech popředu i pozadu - zapojují se i ti nejmenší
8:47	- odchod na svačinu, svačina
9:13	- příchod zpět do MŠ - komunitní kruh - uvítací básnička Dobré ráno 2× - opakování pravidel – děti říkají ta, která znají, jsou různě po třídě, jdou je ukázat, proč je které pravidlo důležité - šnečkové, hračkové, pudinkové, srdíčkové - dechová cvičení – v podobném duchu jako předchozí den - na zvednutí ruky už musí být ticho (přestat vydávat zadaný zvuk) - pohádka Jak koťátka přišla poprvé do školky + otázky k textu
9:43	- výtvarná činnost – volná kresba, cokoli děti chtějí, hromadně – všichni si sednou ke stolečku, všichni najednou kreslí - trénink podpisu podle kartičky se jménem, kterou jsem jim vytvořila - holčička A si chce hrát, nemůže
	- odchod na zahradu MŠ - chlapeček F pláče, stýská se mu, pochovám ho a jdu ho pohoupat na houpačku - ostatní děti jsou v pohodě a spokojené - holčička K chce být stále se sestrou, paní učitelka ji to rozmlouvá, nechce, aby byly neustále spolu

11:10	- odchod zpět do MŠ, oběd
11:59	- příchod do třídy MŠ, oběd - chlapec F odchází domů - příprava na spinkání - holčička K si dnes na spaní přinesla látkovou plenku, usíná
14:00	- vstávání, převlékání, odchod na svačinu - odchod holčičky A
14:30	- dnes ji přemluvíme, aby si nechala všechny věci ve školce a nic neodnášela domů - má značku ježečka, takže ji uklidňujeme tím, že když by ji chtěl někdo její věci vzít, ježeček je popíchá a ochrání je
15:20	- odchod holčičky K

Níže jsem shrnula informace o postupné adaptaci u jednotlivých nových dětí, jak si vedly v průběhu prvních pěti dní v září.

chlapec F (2 roky, 11 měsíců): U chlapečka F probíhaly všechny dny víceméně stejně. Každé ráno ho přivedla maminky (první den společně s tatínkem), dlouho se s ním loučila, nechtěla ho předat paní učitelce a odejít. Lákala chlapečka tak, aby si šel do třídy s něčím hrát s tím, že bude sedět v šatně a pozorovat ho odtud. Když se chlapeček odhodlal a do třídy šel, začal si hrát, v tuto chvíli maminka rychle mizela ze šatny. Nepřišlo mi to jako správný postup. Myslím, že když něco takového slibuje a chlapečka tím ujišťuje, měla by to i dodržet. Přišlo by mi lepší, pokud by se s chlapečkem rozloučila a předala ho paní učitelce. Chlapeček by nejspíše plakal, ale alespoň by mu nelhala. Navrhovala jsem druhé paní učitelce toto řešení, ta s tímto rychlým útekem však víceméně souhlasila. Řekla to mamince až zhruba v půlce měsíce. Jinak byl chlapeček klidný a usměvavý, nechtěl příliš jíst. Jinak ale byl ve školce spokojený, u dětí oblíbený, on sám si hrál spíše sám. Plakal málokdy, občas když zjistil, že maminka odešla (někdy si toho však vůbec nevšiml), jednou proto, že se mu stýskalo. Později tam začal i spinkat, taktéž vše proběhlo vcelku v poklidu.

holčička K (3 roky, 2 měsíce): Holčička nastoupila do třídy společně se svou sestrou, která tam již předchozí roky docházela. Mladší se starší často chtěla být, i starší k mladší občas tíhla. Paní učitelce se toto však příliš nelíbilo, chtěla, aby chodily ve dvojici za ruku s jinými dětmi, pokud mladší hledala na zahradě starší, řekla jí, že ji hledat nemusí a může si hrát i sama. Později bych se jim i já snažila vysvětlit, že nemusí být pouze spolu a snažila se, aby zkoušely existovat i jedna bez druhé, v rámci adaptace bych je však nejspíše nechala společně. Holčička ve školce hned i spinkala, maminka musela do práce, ale neplakala, zvládala to dobře.

holčička A (4 roky, 2 měsíce): Holčička každý den chodila do školky s velkým pláčem a křikem. Ve školce vůbec nechtěla zůstat, chtěla s maminkou, tatínkem a starším bratrem jít

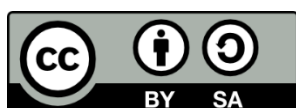

domů. Tatínek i maminka tušili, že bude nejlepší, se co nejrychleji s holčičkou rozloučit a opustit prostory školky. Jediný, kdo loučení protahoval a holčičku opustit nechtěl, byl bratr, pro kterého její pláč byl pravděpodobně velmi náročný. Holčička však většinou do pěti minut byla v klidu a odcházela si nadšená hrát. Na této holčičce bylo krásně vidět, jak si rychle zvyká na pravidla a režim v mateřské škole. Prvních pět dní chodila po obědě, později tam začala občas i spát, což zvládala dobře.

holčička T (3 roky, 7 měsíců): Holčička přišla poprvé do školky 1. září. Mamince byla doporučována postupná adaptace, která byla možná – maminka byla doma na mateřské dovolené. Paní učitelka se mamince snažila vysvětlit, že by bylo dobré alespoň první tři dny vyzvedávat holčičku po obědě. Prvního září ale maminka přišla s tím, že holčička si přeje ve školce i spinkat. Což ale pravděpodobně nebyla pravda, holčička plakala před každým spinkáním. Chodila pouze první tři dny, po víkendu zůstala doma nemocná. Maminka se zdála velmi přísná. Holčička měla velký zájem o děti, často si s nimi hrála, i děti měly zájem o ní. K dospělým se chovala vážně a trochu odtažitě – možná kvůli mamince. Byla šikovná.

Zájem dětí o hračky a pomůcky (+ které hračky děti do dvou let zajímají nejvíce): Děti mladší tří let si nejvíce hrály s velkými plastovými traktory, do kterých nakládaly velké dřevěné kostky. Dále je zaujala kuchyňka a plastové potraviny, plastová autíčka větší velikosti. Velmi je také bavilo pískoviště na školní zahradě. Protože pro ně prostředí bylo nové a protože ve třídě je mnoho zajímavých hraček a předmětů, které neznaly, potřebovaly si všechno prohlédnout, osahat, prozkoumat, zkusit. Často to tedy pak vypadalo tak, že vytahovaly jednu hračku za druhou, s každou si pohrály jen malou chvíli a hned si šly hrát s něčím jiným.

Toto dílo Příloha B1 – METODICKÝ LIST K IMPLEMENTACI EVALUAČNÍHO/AUTOEVALUAČNÍHO NÁSTROJE DO VÝUKY BUDOUCÍCH UČITELŮ je licencováno pod licencí Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA. Licenční podmínky navštivte na adrese creativecommons.org [ZDE](#).

